

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

PARAISTEN KAUPUNGIN STRATEGIA

TALENTMILES

TULEVAISUUDEN PARAINEN

Yhä useampi haluaa asua Paraisten saaristokaupungissa ympärivuotisesti tai kausittain. Tarjoamme parhaat mahdollisuudet sovittaa yhteen perhe-elämä ja työ sekä nauttia elämästä aktiivisesti ainutlaatuisten luonto- ja kulttuurielämysten ja monipuolisten liikunta- ja kuntoilumahdollisuuksien ansiosta. Täällä on monenlaisia asumismahdollisuuksia erilaisiin elämänvaiheisiin ja elämäntyyleihin. Sujuvat ja toimivat yhteydet tekevät saariston kaikkien saavutettavaksi.

Yhä useampi haluaa asua Paraisilla, koska olemme luovia ja täällä on eteenpäin menemisen meininki ja tilaa kasvaa. Täällä on mahdollisuuksia oppimiseen, kehittymiseen, kokemiseen ja luomiseen kaikissa elämänvaiheissa. Meillä on paras ilmapiiri isoille ja pienille yrityksille.

Kotimme saaristossa on ainutlaatuinen paikka maailmassa ja meillä on kasvavassa määrin tietoa siitä, miten valintamme vaikuttavat luontoon ja ympäristöön. Sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys otetaan Paraisilla huomioon kaikissa päätöksissä.

Monikielisessä kaupungissamme kaikki ovat mukana rakentamassa yhteistä tulevaisuuttamme. Teemme töitä ja opimme yhdessä luodaksemme arjestamme paremman ja älykkäämmän.

PARAISTEN KAUPUNGIN STRATEGIA

— *Otamme pitkäjänteisesti vastuun ympäristöstämme, taloudestamme ja yhteisöstämme!*

— *Luomme lisää osallisuutta ja parannamme itse kunkin edellytyksiä kehittää itseään ja elämäänsä!*

— *Tuomme esiin Paraisten ainutlaatuisuutta voimakkaasti ja intohimoisesti ja vahvistamme Paraisten vetovoimaa!*

— *Teemme luovasti yhteistyötä asukkaiden ja toisten organisaatioiden kanssa tehdäksemme Paraisista paremman! Opimme yhdessä.*

TAVOITTEEMME

1. Kestävä matkailu
2. Kestävä asuminen ja toimiva infrastruktuuri
3. Kestävä arki

1. Keskiössä yksilö
2. Toimivat yhteistyöverkostot
3. Turvallisuus ja hyvinvointi arjessa

1. Vahvempi brändi sisäisesti ja ulkoisesti
2. Yhä useampi haluaa asua Paraisilla
3. Paremmat työnteon edellytykset

1. Omistautuva ja osallistuva yksilö
2. Oppiminen ja yhteistoiminta yhdessä muiden toimijoiden kanssa
3. Parainen on oppiva kaupunki

VAHVEMPAA VETOVOIMAA

1. Vahvempi brändi sisäisesti ja ulkoisesti

- Sovimme yhteisestä brändistä, joka yhdistää kaikki Paraisten osat, ja työskentelemme brändin vahvistamiseksi sekä sisäisesti että ulkoisesti.
- Vahvistamme mediayhteistyötä usealla kielellä Paraisten tunnettuuden lisäämiseksi.
- Kehitämme viestintäämme ulospäin Paraisten tarjoamien palvelujen, mahdollisuuksien ja ainutlaatuisen ympäristön näkyvyyden lisäämiseksi asukkaille, muuttajille, yrityksille ja matkailijoille.
- Luomme parhaan ilmapiirin isoille ja pienille yrityksille yhdessä yritysten kanssa.

2. Yhä useampi haluaa asua Paraisilla

- Kehitämme houkuttelevia konsepteja Paraisille suuntautuvan muuton tukemiseksi.
- Luomme yksilöille, perheille ja yrityksille tarjottavan muuttovalmennuksen mallin.
- Kehitämme uusia ja joustavia asumismuotoja eri elämänvaiheisiin ja elämäntyyleihin.
- Kehitämme joustavampia ja asiakaslähtöisempiä työtapoja ja prosesseja kaavoitukseen ja rakentamiseen.
- Jatkamme kaupungin digitaalisten palvelujen kehittämistä.
- Kehitämme liikenneyhteyksiä saariston saavutettavuuden parantamiseksi kaikkien näkökulmasta.

3. Paremmat työnteon edellytykset

- Luomme paremmat edellytykset etätyölle Paraisilla tutkimalla uudenlaisia konsepteja nykyaikaisten ja toimivien hybridityötilojen toteuttamiseksi yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Tuomme esiin ja kehitämme Paraisten ainutlaatuisen ympäristön konseptia ja brändiä. Haluamme tarjota ainutlaatuisen elämäntavan ja kokoontumispaikan esimerkiksi eri elinkeinoaloja edustaville etätyöntekijöille.
- Pyrimme kehittämään kuituverkkoa nopeiden ja luotettavien internetyhteyksien luomiseksi.
- Luomme joustavia päivähoitoratkaisuja.
- Tuomme esiin ja teemme näkyväksi Paraisilla toimivat yritykset ja niiden tarjoamat työmahdollisuudet.

VAHVEMPAA VETOVOIMAA: TAVOITTEET JA MITTARIT

TAVOITE	MITTARI
1. Vahvempi brändi sisäisesti ja ulkoisesti	Brändin tunnettuus
	Yritysbarometri
	Näkyvyys alueellisissa/valtakunnallisissa/kansainvälisissä tiedotusvälineissä
2. Yhä useampi haluaa asua Paraisilla	Nettomuutto
	Rakennuslupaprosessin läpimenoaika
	Digitaalisten palvelujen määrä
3. Paremmat työnteon edellytykset	Työpaikkojen määrä paikkakunnalla (työpaikkaomavaraisuus) ja pendelöintialueella
	Paraisten ulkopuolelta työskentelevien etätyöntekijöiden määrä
	Kuituverkkoon liitettyjen kotitalouksien osuus (%)

1. Kestävä matkailu

- Kehitämme saaristoon uusia kestävän ympärivuotisen matkailun konsepteja ja valmiita paketteja yhdessä paikallisten yritysten kanssa.
- Tuemme paikallisia yrityksiä yhteistyön ja markkinoinnin keinoin.
- Puollamme ja tuemme saariston matkailupalvelujen ympäristösertifiointia.
- Hyödynnämme ainutlaatuista kulttuuriympäristöämme, biosfäärialuetta ja kansallispuistoa kestävän matkailun markkinoinnissa ja kehittämisessä.

2. Kestävä asuminen ja toimiva infrastruktuuri

- Luomme Paraisille kestävän asumisen konseptin/mallin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Työskentelemme saariston joukkoliikenteen, infrastruktuurin ja nykyaikaisen liikkumisen kehittämiseksi.
- Koordinoimme ja toteutamme tulevaisuuden tarveperusteisia saaristoyhteysverkkoja ja viestimme niistä.
- Työskentelemme uusien jalankulku- ja pyöräilyväylien kehittämiseksi.
- Tarjoamme neuvontaa energia-asioissa.
- Selvitämme vaihtoehtoisten energiamuotojen mahdollisuuksia ja otamme niitä käyttöön.
- Hyväksymme maapoliittisen ohjelman.
- Uusia rakennus- ja korjaushankkeita arvioidaan kestävyyden, hiilineutraaliuden ja energiatehokkuuden kannalta.

3. Kestävä arki

- Kehitämme parempia kierrätys-, jätehuolto-, lietteenkäsittely- ja septiratkaisuja yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Olemme aktiivinen toimija asumisen ja arjen kestävyyttä edistävissä pilottihankkeissa ja aloitteissa.
- Kehitämme kaikenikäisten ympäristökasvatusta ja tietoisuutta siitä, miten saaristossa voi elää kestävästi.
- Kehitämme ja vahvistamme yhteistyötä kestävyyden parissa työskentelevien toimijoiden kanssa.
- Otamme aktiivisen roolin Saaristomeren suojelussa.
- Lisäämme tekemämme ympäristötyön näkyvyyttä ulospäin.

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ: TAVOITTEET JA MITTARIT (1/2)

TAVOITE	MITTARI
1. Kestävä matkailu	Matkailijamäärä kuukaudessa (alueella liikkuvien määrä)
	Matkailijoille merkittyjen vaellusreittien, luontopolkujen, levähdyspaikkojen jne. määrä
	Paraisille pyöräillen tai jalkaisin saapuvien matkailijoiden määrä
	Biosfäärialueella ja kansallispuistossa liikkuvien määrä
	Ympäristösertifioitujen paikallisten yritysten määrä

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ: TAVOITTEET JA MITTARIT (2/2)

TAVOITE	MITTARI
2. Kestävä asuminen ja toimiva infrastruktuuri	Jalankulku- ja pyöräilyväyliä, kilometrimäärä
	Joukkoliikenne, reittien määrä ja reittitiheys
	Kotitaloudet ja loma-asunnot, joilla on laajakaista, määrä/prosenttiosuus
	Ilmasto-ohjelma (ml. hiilidioksidiekvivalentti asukasta kohden), implementointi ja toteutus
3. Kestävä arki	Oikeaoppisesti hyödynnettävän saostus- ja umpisäiliölietteen osuus
	Kestävyyttä edistävien hankkeiden määrä
	Saaristomeren suojeluun liittyvien hankkeiden/toimien määrä
	Kestävyyteen ja ympäristöön liittyvän osaamisloikan toteuttaminen

1. Keskiössä yksilö

- Muotoilemme pitkän tähtäimen palvelulupauksen kriittisistä toimintamuodoista kaikille kunta-alueille.
- Työskentelemme palvelujen turvaamiseksi palvelujen siirtyessä kaupungilta hyvinvointialueelle.
- Kaupungin henkilöstön kielitaitovaatimuksia noudatetaan.
- Kehitämme viestintäämme ja toimintaamme molemmilla kielillä.
- Tarjoamme kielirikasteista toimintaa lapsille, nuorille ja aikuisille.
- Kehitämme palvelujamme yhdessä asukkaiden kanssa.

2. Toimivat yhteistyöverkostot

- Luomme kaupunkiin rakenteita yhteistyön turvaamiseksi hyvinvointialueen kanssa.
- Osallistamme kolmannen sektorin palvelutuotantoon.
- Kehitämme yhteistyömuotoja toimialarajojen ylitse tarjotaksemme asiakkaalle parhaan asiantuntemuksen ja parhaat palvelut.
- Vahvistamme mediayhteistyötä molemmilla kielillä.

3. Turvallisuus ja hyvinvointi arjessa

- Luomme kaikenikäisille annettavan harrastustakuun mallin.
- Näemme perheen kokonaisuutena ja räätälöimme yksilöllisiä ratkaisuja.
- Kehitämme perhekeskusmallia yhdessä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa.
- Käynnistämme uusia etsivän toiminnan muotoja nuorille, perheille, yksinäisille ja ikääntyneille ja teemme ennaltaehkäisevää työtä.
- Kehitämme tapojamme viestiä koulutus- ja työllistymismahdollisuuksista.

PAREMPAA HYVINVOINTIA: TAVOITTEET JA MITTARIT

TAVOITE	MITTARI
1. Keskiössä yksilö	Asiakaskokemus, asiakastyytyväisyys (palaute, kyselyt)
	Henkilöstön hyvinvointi (kyselyt)
	Osallisuussuunnitelma, implementointi ja toteutus
2. Toimivat yhteistyöverkostot	Sairastavuusindeksi
	Järjestelmän kehittäminen viestinnän intensiteetin seurantaan
3. Turvallisuus ja hyvinvointi arjessa	Hyvinvointi-indikaattori
	Harrastusbarometri, implementointi ja toteutus
	Turvallisuussuunnitelma, implementointi ja toteutus
	Kulttuurihyvinvointisuunnitelma, implementointi ja toteutus

LUODAAN YHDESSÄ

1. Omistautuva ja osallistuva yksilö

- Jokainen yksilö tietää ja löytää mahdollisuutensa toteuttaa itseään esimerkiksi koulutuksen, työpaikan ja aktiivisen vapaa-ajan kautta.
- Jokainen yksilö tietää ja löytää mahdollisuutensa olla osallisena yhteisössä ja päätöksenteossa.
- Kaikki, jotka elävät kaupungissa vakituisesti tai kausittain, haluavat ja voivat vaikuttaa kaupungin kehitykseen.
- Selvitämme ja kehitämme asukasbudjetointijärjestelmää.
- Kutsumme osa-aika-asukkaita aktiivisesti mukaan kaupungin kehittämiseen, toimintaan ja tapahtumiin.

2. Oppiminen ja yhteistoiminta yhdessä muiden toimijoiden kanssa

- Perustamme ja kehitämme innovaatiohautomon ja uusia tiloja tapaamisia ja tapahtumia varten.
- Perustamme ja kehitämme uusia paikkoja yhteiskehittämistä ja eri toimijoiden ja ideoiden kiinnostavia kohtaamisia varten.
- Kehitämme luovuuskeskusta verkostoitumalla muiden koulutuslaitosten ja yritysten kanssa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Kehitämme uusia yhteistyömuotoja korkeakoulujen kanssa saaristoalueiden tutkimuksen vahvistamiseksi.
- Luomme uuden työllistämistoimintoihin liittyvän yhteistyömallin.
- Tutkimme ja tuemme uusia elinkeinoja, kuten kestävyyselinkeinoa ja web3:a.

3. Parainen on oppiva kaupunki

- Opimme yhdessä ja hyödynnämme toistemme osaamista, verkostoja ja kokemuksia.
- Työskentelemme luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen vuoropuhelun ja yhteistoiminnan parantamiseksi.
- Tuomme kaikissa tilanteissa esiin psykologisen turvallisuuden ja työskentelemme psykologisen turvallisuuden vahvistamiseksi.
- Työskentelemme menetelmällisesti innovaatioiden parissa ongelmien ratkaisemiseksi uusilla ja älykkäillä tavoilla.

LUODAAN YHDESSÄ: TAVOITTEET JA MITTARIT

TAVOITE	MITTARI
1. Omistautuva ja osallistuva yksilö	Järjestämiemme osallistavien tilaisuuksien määrä
	Osallisuussuunnitelma, implementointi ja toteutus
	Osallisuusbarometri
2. Oppiminen ja yhteistoiminta	Paraisten oman “pöhinämittarin” luominen
	Verkostoituminen ja verkoston koon kehityksen seuraaminen
	Innovaatiohautomon (ml. digitaalinen alusta) perustaminen
	Tulosta tuottaneet dokumentoidut yhteistyömuodot, määrä
3. Parainen on oppiva kaupunki	Poikkihallinnolliset koulutuspäivät (vähintään kahden yksikön kesken), tilaisuuksien määrä
	Organisaation/Yksilön itsearviointi/oppiminen, vuosittainen vakioitu tutkimus (henkilöstö & luottamushenkilöt)
	Sisäisen vuoropuhelun ja viestinnän lisääntyminen